

**Dijamant AD Zrenjanin
Napomene uz finansijske izveštaje
za poslovnu 2012. godinu**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE.....	3
2.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	3
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	4
4.	ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE	14
5.	NEMATERIJALNA ULAGANJA.....	16
6.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA.....	17
7.	INVESTICIONE NEKRETNINE	18
8.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	18
9.	ZALIHE	20
10.	POTRAŽIVANJA	20
11.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	21
12.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI	22
13.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AVR	22
14.	OSNOVNI KAPITAL	22
15.	DUGOROČNA REZERVISANJA	23
16.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	24
17.	DUGOROČNI KREDITI	24
18.	OBAVEZE PO OSNOVU FINANSIJSKOG LIZINGA	25
19.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	25
20.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	26
21.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	26
22.	OBAVEZE PO OSNOVU JAVNIH PRIHODA I PVR	26
23.	PRIHODI OD PRODAJE.....	27
24.	OSTALI POSLOVNI PRIHODI.....	27
25.	TROŠKOVI MATERIJALA	27
26.	TROŠKOVI ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	28
27.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	28
28.	OSTALI POSLOVNI RASHODI.....	28
29.	FINANSIJSKI PRIHODI	29
30.	FINANSIJSKI RASHODI	29
31.	OSTALI PRIHODI.....	29
32.	OSTALI RASHODI.....	30
33.	POREZ NA DOBITAK	30
34.	ZARADA PO AKCIJI	31
35.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA	32
36.	INFORMACIJE O SEGMENTIMA	33
37.	UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA	36
38.	UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA.....	40
39.	FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA	40
40.	POTENCIJALNE OBAVEZE.....	40
41.	PREUZETE OBAVEZE	41
42.	PORESKI RIZICI	42
43.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	42
44.	DOGAĐAJI NAKON DATUM BILANSA STANJA.....	42
45.	DEVIZNI KURSEVI	42

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE31. decembar 2012. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE

Dijamant a.d. Zrenjanin (u daljem tekstu „Društvo“) je osnovano 1938. godine.

Društvo je organizovano kao otvoreno akcionarsko društvo i registrovano je kod Agencije za privredne registre rešenjem br. BD 1044/2005. Akcijama Društva se od dana 12. avgusta 2005. godine trguje na vanberzanskom tržištu Beogradske berze.

Osnovna delatnost Društva je proizvodnja ulja, biljnih masti i margarina.

Sedište Društva je u Zrenjaninu, ulica Temišvarski drum 14.

Matični broj Društva je 08000344, a poreski identifikacioni broj 100655247.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja**

Finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji (Službeni glasnik RS, br. 46/2006 i 111/2009) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, utvrđuje se rešenjem Ministra finansija i objavljuje u Službenom glasniku RS. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja za 2012. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promene u standardima i tumačenjima.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Društvo nije u potpunosti primenilo MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine. Imajući u vidu materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu da imaju na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)**Prezentacija finansijskih izveštaja**

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br. 114/2006, 119/2008, 9/2009 i 4/2010).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u značajnim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Uporedni podaci

Određeni podaci za 2011. godinu korigovani su da bi se, shodno standardima, izvršilo prikazivanje konzistentno sa podacima za 2012. godinu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**Nematerijalna ulaganja**

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Amortizacija se obračunava na nabavnu vrednost, primenom proporcionalnog metoda.

Primenjene stope amortizacije za nematerijalna ulaganja su sledeće:

Patenti i licence	10,0%-20,0%
Ostala nematerijalna ulaganja	1,01%-20,0%

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, uz primenu sledećih stopa:

Građevinski objekti	1,0%-14,3%
Proizvodna oprema	5,0%-50,0%
Motorna vozila	12,5%-15,5%
Računari	11,0%-25,0%
Kancelarijski nameštaj	10,0%-20,0%
Telekomunikaciona oprema	7,0%-10,0%
Ostala oprema	8,3%-20,0%

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se revidiraju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju nekretnine koje Društvo izdaje u zakup.

Inicijalno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po njihovoj nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine vrednuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.

Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine, transportne troškove i druge zavisne troškove nabavke. Cena koštanja obuhvata troškove direktnog materijala, direktnog rada i indirektno troškove proizvodnje. Troškovi su uključeni u cenu koštanja na bazi normalnog stepena iskorišćenosti kapaciteta, ne uključujući troškove kamata.

Neto prodajna vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Obračun izlaza zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane cene.

Stalna sredstva namenjena prodaji

Imovina koja se drži za prodaju predstavlja imovinu čija se knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Ova imovina je dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine i njena prodaja je vrlo verovatna.

Stalna sredstva namenjena prodaji vrednuju se po knjigovodstvenoj ili po fer vrednosti, u zavisnosti od toga koja je niža.

Umanjenje vrednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrednosti primenom diskontne stope pre oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procenu vremenske vrednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrednosti, onda se knjigovodstvena vrednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promena na kapitalu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**Učešća u kapitalu zavisnih društava**

Zavisna društva su pravna lica koja se nalaze pod kontrolom Društva. Kontrola podrazumeva moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama zavisnog društva. Smatra se da kontrola postoji kada Društvo poseduje, direktno ili indirektno, više od polovine glasačkih prava u zavisnom društvu. Učešća u kapitalu zavisnih društava priznaju se po nabavnoj vrednosti.

Učešća u kapitalu pridruženih društava

Pridružena društva su pravna lica u kojima Društvo ima značajan uticaj, a koje nije ni zavisno društvo niti učešće u zajedničkom poduhvatu. Značajan uticaj podrazumeva moć učestvovanja u donošenju odluka o finansijskoj i poslovnoj politici pridruženog društva, ali ne i kontrolu nad tim politikama. Smatra se da značajan uticaj postoji kada Društvo poseduje, direktno ili indirektno, 20 ili više procenata glasačkih prava u društvu u koje je investirano. Učešća u kapitalu pridruženih društava priznaju se po nabavnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti***Klasifikacija finansijskih instrumenata***

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dve kategorije: obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promene vrednosti.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha se odnose na sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijska sredstva se klasifikuju u ovu kategoriju uglavnom ako su stečena radi prodaje u bliskoj budućnosti. Derivati su takođe kategorisani kao sredstva radi trgovanja izuzev ukoliko nisu naznačeni kao derivati radi hedžinga. Sredstva u ovoj kategoriji se klasifikuju u okviru obrtne imovine.

Finansijska sredstva klasifikovana kao sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a troškovi transakcije knjiže se kao rashod. Dobici ili gubici koji nastaju usled promene fer vrednosti sredstva prikazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda i rashoda u periodu u kome su nastali. Prihodi od dividendi na ova sredstva priznaju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda i rashoda, kao deo dobitka ili gubitka nastalog promenom fer vrednosti sredstva.

Investicije koje se drže do dospeća

Investicije koje se drže do dospeća predstavljaju finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospeća, za koje Društvo ima pozitivnu nameru i mogućnost da ih čuva do dospeća.

Ova finansijska sredstva se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate, umanjenoj za umanjene vrednosti po osnovu obezvređenja.

Kredit i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjene vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivativna sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao finansijska sredstva naznačena po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća i krediti (zajmovi) i potraživanja.

Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se po njihovoj fer vrednosti. Dobici ili gubici nastali po osnovu promene fer vrednosti priznaju se u okviru promena na kapitalu, na računima nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrednosti. Umanjenja za gubitke po osnovu obezvređenja vrednosti se priznaju direktno u bilansu uspeha. U slučaju prodaje finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju ili trajnog umanjenja vrednosti, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u okviru kapitala, prenosi se na prihode i rashode perioda.

Fer vrednost finansijskih sredstava se u načelu utvrđuje prema tržišnoj vrednosti ostvarenoj na Beogradskoj berzi na dan bilansa stanja. Za sredstva za koja ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se utvrđuje korišćenjem tehnika procene. Tehnike procene obuhvataju korišćenje poslednjih nezavisnih tržišnih transakcija između obaveštenih, voljnih strana, ako su dostupne, poređenje sa aktuelnom fer vrednošću drugog instrumenta koji je u značajnoj meri isti i analizu diskontovanog toka gotovine. Sredstva za koja ne postoji aktivno tržište i za koja nije moguće realno utvrditi fer vrednost vrednuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava izmenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospelih potraživanja koja za koja je pokrenut sudski postupak radi njihove naplate, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspeha kao ostali prihod.

Obezvređenje akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Beogradskoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrednosti posmatrane akcije ispod njene knjigovodstvene vrednosti. Prethodno priznati rashodi obezvređenja po ovom osnovu se ne ukidaju kroz bilans uspeha. Svako naknadno povećanje fer vrednosti se priznaje direktno u okviru kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**Finansijski instrumenti (nastavak)*****Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha***

Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se odnose na obaveze koje se drže radi trgovanja. Finansijske obaveze se klasifikuju u ovu kategoriju uglavnom ako su nastale radi ponovne kupovine u bliskoj budućnosti. Derivati su takođe kategorisani kao obaveze radi trgovanja izuzev ukoliko nisu naznačeni kao derivati radi hedžinga. Obaveze u ovoj kategoriji se klasifikuju u okviru kratkoročnih obaveza.

Finansijske obaveze klasifikovane kao obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a troškovi transakcije knjiže se kao rashod. Dobici ili gubici koji nastaju usled promene fer vrednosti obaveza prikazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda i rashoda u periodu u kome su nastali. Rashodi po osnovu kamata na ove obaveze priznaju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda i rashoda, kao deo dobitka ili gubitka nastalog promenom fer vrednosti obaveze.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili ugovorenu), koja je rezultat prošlih događaja, i kada je verovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomske dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se iznos obaveze može pouzdano proceniti. Rezervisanja se priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se vrednuju po sadašnjoj vrednosti očekivanih novčanih odliva, uz primenu diskontne stope pre oporezivanja koja odražava postojeće tržišne uslove i eventualne specifične rizike povezane sa potencijalnom obavezom za koje se priznaje rezervisanje. Povećanje rezervisanja usled proteka vremena se priznaje kao rashod po osnovu kamata.

Porez na dobitak***Tekući porez***

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**Porez na dobitak (nastavak)*****Tekući porez (nastavak)***

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih***Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada***

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**Primanja zaposlenih (nastavak)*****Otpremnine***

U skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, Društvo ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju u iznosu tri prosečne zarade ostvarene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju. Društvo je izvršilo aktuarsku procenu sadašnje vrednosti ove obaveze i izvršilo rezervisanje po tom osnovu.

Jubilarne nagrade

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20 i 30 godina neprekidnog rada u Društvu. Jubilarna nagrada se utvrđuje na osnovu iznosa prosečne mesečne zarade u Društvu, ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate, i to u rasponu od 50% do 70% prosečne zarade.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se ugovorom o lizingu na Društvo prenose svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva u visini sadašnjih minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu. Sredstva koja se drže na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda korisnog veka trajanja.

Zakupi kod kojih zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni lizing. Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se u bilansu uspeha ravnomerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

Prihodi i rashodi

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu isporuke robe i proizvoda ili izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**Ugovori o izgradnji**

Kada se ishod ugovora o izgradnji može pouzdano proceniti, prihod po osnovu ugovora i troškovi povezani sa ugovorom o izgradnji se priznaju kao prihodi i rashodi, imajući u vidu stepen izvršenja ugovora na dan bilansa stanja. Očekivani gubitak od ugovora o izgradnji se priznaje kao rashod.

Kada se ishod ugovora o izgradnji ne može pouzdano proceniti, prihod se priznaje samo za one nastale troškove po osnovu ugovora za koje je verovatno da će se nadoknaditi. Troškovi po osnovu ugovora se priznaju kao rashod u periodu u kom su nastali.

Kada je verovatno da će ukupni troškovi po osnovu ugovora prekoračiti ukupni prihod po osnovu ugovora, očekivani gubitak se neodložno priznaje kao rashod.

Državna davanja

Državna davanja se priznaju po fer vrednosti kada se stekne opravdana uverenost da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja, iskazuju se u bilansu stanja kao odloženi prihod po osnovu davanja. Odloženi prihodi se priznaju u korist bilansa uspeha tokom korisnog veka trajanja sredstva, i to za odgovarajući iznos amortizacije, po principu sučeljavanja prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Efekte pozitivnih i negativnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule i preračuna dugoročnih i kratkorocnih potraživanja i dugoročnih i kratkorocnih obaveza u stranoj valuti su knjiženi u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**Troškovi pozajmljivanja**

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva da vrši procene i donosi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtevaju vršenje procene i donošenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procenjuje preostali korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procena korisnog veka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procena razlikuje od prethodnih procena, promene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“. Ove procene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

Umanjenje vrednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrednosti materijalne i nematerijalne imovine i procenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrednosti nekog sredstva. Prilikom procenjivanja umanjenja vrednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promene u dodeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrednost odnosno imovine.

Na poslovanje Društva u 2011. godini je negativno uticala svetska ekonomska kriza, pre svega kroz manju tražnju za proizvodima i robom Društva. Usled toga, Društvo je izvršilo detaljnu analizu umanjenja vrednosti imovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE (NASTAVAK)**Ispravka vrednosti potraživanja**

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

Ispravka vrednosti zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Društvo vrši ispravku vrednosti zastarelih zaliha kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga, određene zalihe Društva vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrednosti. Procena neto prodajne vrednosti zaliha izvršena je na osnovu najpouzdanijih raspoloživih dokaza u vreme vršenja procene. Ova procena uzima u obzir očekivano kretanje cene i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

Sudski sporovi

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procene. Ove procene su neophodne za utvrđivanje verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznata su uz stručnu procenu rukovodstva o visini budućih oporezivih dobitaka i mogućnosti koreišćenja poreskih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva kao i po osnovu privremenih poreskih razlika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	u hiljadama RSD			
	Ostala nematerijal na ulaganja	Licence	Ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
1. januar 2011. godine	72.630	119.327	-	191.957
Nabavke u toku godine	-	-	9.831	9.831
Prenosi	-	9831	(9.831)	-
31. decembar 2011. godine	<u>72.630</u>	<u>129.158</u>	<u>-</u>	<u>201.788</u>
1. januar 2012. godine	72.630	129.158	-	201.788
Nabavke u toku godine	-	-	613	613
Prenosi	-	613	(613)	-
31. decembar 2012. godine	<u>72.630</u>	<u>129.771</u>	<u>-</u>	<u>202.401</u>
Ispravka vrednosti				
1. januar 2011. godine	2.204	117.939	-	120.143
Amortizacija	1.701	853	-	2.554
Prenosi	-	-	-	-
31. decembar 2011. godine	<u>3.905</u>	<u>118.792</u>	<u>-</u>	<u>122.697</u>
1. januar 2012. godine	3.905	118.792	-	122.697
Amortizacija	1.700	2.552	-	4.252
Prenosi	-	-	-	-
31. decembar 2012. godine	<u>5.605</u>	<u>121.344</u>	<u>-</u>	<u>126.949</u>
Sadašnja vrednost				
31. decembar 2012. godine	<u><u>67.025</u></u>	<u><u>8.427</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>75.452</u></u>
31. decembar 2011. godine	<u><u>68.725</u></u>	<u><u>10.366</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>79.091</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	u hiljadama RSD				
	Zemljište i građevinsk i objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganja u tuđa sredstva	Avansi i sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
1. januar 2011. godine	3.662.220	2.600.901	12.769	182.225	6.458.115
Nabavke u toku godine	-	-	-	412.405	412.405
Prenos na investicione nekretnine	-	-	-	(2.851)	(2.851)
Prenosi	61.819	153.034	-	(214.853)	-
Otuđenja i rashodovanja	(7.649)	(39.407)	(11.489)	(140.993)	(199.538)
31. decembar 2011. godine	<u>3.716.390</u>	<u>2.714.528</u>	<u>1.280</u>	<u>235.933</u>	<u>6.668.131</u>
1. januar 2012. godine	3.716.390	2.714.528	1.280	235.933	6.668.131
Nabavke u toku godine	-	-	-	74.528	74.528
Prenos na investicione nekretnine	-	-	-	(59.886)	(59.886)
Prenosi	181	27.695	-	(27.876)	-
Otuđenja i rashodovanja	(4.122)	(23.726)	-	(12.740)	(40.588)
31. decembar 2012. godine	<u>3.712.449</u>	<u>2.718.497</u>	<u>1.280</u>	<u>209.959</u>	<u>6.642.185</u>
Ispravka vrednosti					
1. januar 2011. godine	943.656	1.365.925	11.803	-	2.321.384
Amortizacija	88.267	224.279	85	-	312.631
Prenosi	-	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(7.164)	(36.626)	(11.489)	-	(55.279)
31. decembar 2011. godine	<u>1.024.759</u>	<u>1.553.578</u>	<u>399</u>	<u>-</u>	<u>2.578.736</u>
1. januar 2012. godine	1.024.759	1.553.578	399	-	2.578.736
Amortizacija	89.441	231.509	85	-	321.035
Prenosi	-	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(1.000)	(14.606)	-	-	(15.606)
31. decembar 2012. godine	<u>1.113.200</u>	<u>1.770.481</u>	<u>484</u>	<u>-</u>	<u>2.884.165</u>
Sadašnja vrednost	<u>2.599.249</u>	<u>948.016</u>	<u>796</u>	<u>209.959</u>	<u>3.758.020</u>
31. decembar 2012. godine	<u>2.691.631</u>	<u>1.160.950</u>	<u>881</u>	<u>235.933</u>	<u>4.089.395</u>
31. decembar 2011. godine	<u>2.691.631</u>	<u>1.160.950</u>	<u>881</u>	<u>235.933</u>	<u>4.089.395</u>

Kao sredstvo obezbeđenja za vraćanje dugoročnih kredita Društvo je dalo u hipoteku više nekretnina čija sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2012. godine iznosi 2.311.716 hiljada RSD (2011. godine – 2.450.555 hiljada RSD).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

7. INVESTICIONE NEKRETNINE

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Nabavna (revalorizovana) vrednost		
Stanje na početku godine	227.551	193.886
Nabavke u toku godine	-	48.062
Procena vrednosti	-	-
Prenosi	59.886	2.851
Otuđenja i rashodovanja	-	(17.248)
Stanje na kraju godine	<u>287.437</u>	<u>227.551</u>
Ispravka vrednosti		
Stanje na početku godine	118.148	116.837
Amortizacija	4.708	3.662
Procena vrednosti	-	-
Prenosi	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(2.351)
Stanje na kraju godine	<u>122.856</u>	<u>118.148</u>
Sadašnja vrednost	<u>164.581</u>	<u>109.403</u>

Kao sredstvo obezbeđenja za vraćanje dugoročnih kredita Društvo je dalo u hipoteku više investicionih nekretnina čija sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2012. godine iznosi 57.790 hiljada RSD (2011. godine – 61.058 hiljada RSD).

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	2.222.570	2.188.374
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	30.000	30.000
Dugoročni krediti i plasmani		
-povezana pravna lica	1.114.439	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani	74.936	67.195
	<u>3.441.945</u>	<u>2.285.569</u>
Minus: ispravka vrednosti	(26.754)	(26.755)
	<u>3.415.191</u>	<u>2.258.814</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (NASTAVAK)

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

	<u>Učešće u %</u>	<u>u hiljadama RSD</u>	
		<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dijamant Agrar A.D.Zrenjanin	61,85%	1.735.582	1.701.386
Kikindski mlin A.D . Kikinda	75,10%	486.988	486.988
		<u>2.222.570</u>	<u>2.188.374</u>

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica

	<u>u hiljadama RSD</u>	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Poslovne banke u zemlji	61	61
Privredna društva	29.939	29.939
	<u>30.000</u>	<u>30.000</u>

Dugoročni krediti u zemlji

Dugoročni krediti povezana pravna lica odnosi se na kredit dat Frikomu u iznosu od 1.114.439 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

9. ZALIHE

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Nedovršena proizvodnja	5.629.275	5.384.917
Materijal	908.572	1.138.013
Dati avansi	174.922	80.216
Gotovi proizvodi	426.894	274.499
Roba	139.056	124.589
Rezervni delovi	116.701	100.609
Alat i inventar	11.017	9.445
	<u>7.406.437</u>	<u>7.112.288</u>
Minus: ispravka vrednosti	(11.970)	(3.366)
	<u>7.394.467</u>	<u>7.108.922</u>

10. POTRAŽIVANJA

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Potraživanja od kupaca:		
- povezana pravna lica	339.014	604.305
- u zemlji	2.097.275	2.069.610
- u inostranstvu	258.616	234.714
Potraživanja za kamate		
- povezana pravna lica	28.096	19.977
- u zemlji	10.195	55.284
Ostala potraživanja	39.627	34.905
	<u>2.772.823</u>	<u>3.018.795</u>
Minus: ispravka vrednosti	(343.142)	(276.546)
	<u>2.429.681</u>	<u>2.742.249</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

10. POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

U skladu sa poslovnom politikom, svoje proizvode, robu i usluge Društvo prodaje na odloženi rok koji u proseku iznosi do 60 dana. Starosna struktura potraživanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine predstavljena je na sledeći način:

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
0-30 dana	2.126.924	2.118.885
30-60 dana	103.592	134.844
60-90 dana	35.348	92.358
90-180 dana	57.515	181.108
180-360 dana	5.172	109.305
preko 360 dana	444.272	382.255
	2.772.823	3.018.795

Na dospelja potraživanja Društvo ne vrši obračun zatezne kamate. Naplata potraživanja je delimično obezbeđena teretom na imovini dužnika. Naplata potraživanja obezbeđena bankarskim garancijama u iznosu od 18.058 hiljade RSD (2011.godine 15.696 hiljade RSD).

Promene na ispravci vrednosti potraživanja za 2012. i 2011. godinu su bile sledeće:

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Stanje na početku godine	276.546	305.075
Nove ispravke u toku godine	125.087	10.997
Naplata prethodno ispravljenih potraživanja	(2.959)	(615)
Otpis prethodno ispravljenih potraživanja	(55.532)	(38.911)
Stanje na kraju godine	343.142	276.546

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Kratkoročni krediti i plasmani:		
- povezana pravna lica	3.079.891	439.015
- u zemlji	3.599	50
Potraživanja po osnovu primljenih menica		
- povezana pravna lica	-	159.000
- u zemlji	361.744	376.613
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	5.631	27.702
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	39.354	117.104
	3.490.219	1.119.484
Minus ispravka vrednosti	(274.233)	(239.591)
	3.215.986	879.893

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (NASTAVAK)

Kratkoročni krediti i plasmani dati povezanim pravnim licima iskazani na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 3.079.891 hiljada RSD (2011. godine -439.015 hiljada RSD) u potpunosti se odnose na pozajmice na period od tri meseca do godinu dana.

12. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Tekući računi	34.200	17.951
Devizni računi	440	14.044
Blagajna	271	644
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	16.314	1
Ostala novčana sredstva	165	118
	<u>51.390</u>	<u>32.758</u>

13. POREZ NA DODATU VREDNOST I AVR

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Unapred plaćeni troškovi	43.942	41.763
Potraživanja za nefakturisani prihod	-	121
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	19.707	17.571
	<u>63.649</u>	<u>59.455</u>

14. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva iskazan na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 2.757.548 hiljada RSD (2011. godine – 2.757.548 hiljada RSD) čini 272.485 običnih akcija (2011. godine – 272.485 običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od 10.120 dinara.

Stanje kapitala i broj akcija su registrovani kod Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti i kod Agencije za privredne registre.

Društvo je u 2012 godini izvršilo otkup 501 sopstvene akcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

14. OSNOVNI KAPITAL (NASTAVAK)

Struktura osnovnog kapitala Društva data je u narednom pregledu:

	2012.		2011.	
	Broj akcija	% učešća	Broj akcija	% učešća
Agrokor d.d. Zagreb, Hrvatska	110.493	40,55	110.493	40,55
South East EI Fund, Kajmanska ostrva	88.636	32,53	88.636	32,53
UniCredit banka Srbija	33.728	12,38	34.128	12,52
Ostali akcionari	39.127	14,36	39.228	14,40
Otkupljene sopstvene akcije	501	0,18	-	-
	272.485	100,00	272.485	100,00

15. DUGOROČNA REZERVISANJA

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Rezervisanja za otpremnine	19.786	18.949
	19.786	18.949

Promene na rezervisanjima u 2012. godini prikazane su u narednoj tabeli:

	u hiljadama RSD			
	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na početku godine	18.949	-	-	18.949
Nova rezervisanja u toku godine	837	-	-	837
Stanje na kraju godine	19.786			19.786

Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i izvršena su na osnovu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po ovim osnovama, a nakon ispunjavanja svih predviđenih uslova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

15. DUGOROČNA REZERVISANJA (NASTAVAK)

Društvo nije izvršilo rezervisanje za sudske sporove na dan 31. decembra 2012. godine u skladu sa odlukom rukovodstva Društva, a na osnovu procene verovatnih gubitaka izvršene od strane pravnog zastupnika Društva (procena pravnih zastupnika je u preteznom broju sudskih sporova da ce se isti resiti u korist Društva, a da sporovi sa nepovoljnim ishodom nisu materijalno znacajni).

16. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine odnose se na privremene razlike po sledećim pozicijama:

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
<i>Odložene poreske obaveze</i>		
Potraživanja	-	-
Dugoročna rezervisanja	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Odložena poreska sredstva</i>		
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.775	2.001
Rezervisanje za otpremnine i neplacene javne prihode	758	545
Neiskorišćeni poreski krediti	53.676	63.663
	<u>66.209</u>	<u>66.209</u>
	<u>66.209</u>	<u>66.209</u>

17. DUGOROČNI KREDITI

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dugoročni krediti:		
- povezana pravna lica	2.274.366	-
- u zemlji	914.100	2.919.259
- u inostranstvu	9.540	183.866
	<u>3.198.006</u>	<u>3.103.125</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	<u>(784.993)</u>	<u>(2.776.375)</u>
	<u>2.413.013</u>	<u>326.750</u>

Obaveze Društva po osnovu dugoročnih kredita na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 3.198.006 hiljada RSD (2.274.366 hiljade dinara kredit dobijen od Agrokor DD a krediti u zemlji odnose se na kredite dobijene od poslovnih banaka), (2011. godine - 3.103.375 hiljada RSD) odnose se na sredstva odobrena za kupovinu proizvodne opreme i za obrtna sredstva.

Fiksne kamatne stope na odobrena sredstva na dan bilansa stanja kreću se u rasponu od 3,5% do 5,9%, dok se varijabilne kamatne stope kreću u rasponu od 3M EURIBOR+5,0% do 3M EURIBOR+6,45%(2011. godine - fiksne kamatne stope u rasponu od 1% do 8,95% godišnje, a varijabilne od 1M EURIBOR+6% godišnje do 6M EURIBOR +5,75% godišnje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

17. DUGOROČNI KREDITI (NASTAVAK)

Valutna struktura dugoročnih kredita na dan bilansa stanja je bila sledeća:

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
EUR	3.198.006	3.102.943
RSD	-	182
	<u>3.198.006</u>	<u>3.103.125</u>

Struktura dospeća obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine data je u sledećoj tabeli:

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Do 1 godine	784.993	2.776.375
Od 1 do 2 godine	2.405.922	319.910
Od 2 do 5 godina	1.358	1.090
Preko 5 godina	5.733	5.750
	<u>3.198.006</u>	<u>3.103.125</u>

18. OBAVEZE PO OSNOVU FINANSIJSKOG LIZINGA

Po osnovu finansijskog lizinga na dan 31. decembra 2012. godine. Društvo nema obaveza.

19. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Kratkoročni krediti:		
- povezana pravna lica	-	-
- u zemlji	5.600.626	4.389.115
Obaveze po osnovu faktoringa	26.989	6.245
	<u>5.627.615</u>	<u>4.395.360</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	<u>784.993</u>	<u>2.776.375</u>
	<u>6.412.608</u>	<u>7.171.735</u>

Obaveze Društva po osnovu kratkoročnih kredita na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 5.600.626 hiljada RSD (2011. godine - 4.389.115 hiljada RSD) najvećim delom se odnose na sredstva odobrena od strane poslovnih banaka za održavanje likvidnosti.

Kamatne stope na odobrena sredstva na dan bilansa stanja kreću se u rasponu od 3M EURIBOR +5% do 7.35% godišnje (2011. godine - od 1M EURIBOR +5,5% do 8.75%)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

Valutna struktura kratkoročnih finansijskih obaveza (osim tekućih dospeća) na dan bilansa stanja je bila sledeća:

		u hiljadama RSD	
		2012.	2011.
	EUR	5.600.626	4.389.115
	RSD	26.989	6.245
		5.627.615	4.395.360
20.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA		
		u hiljadama RSD	
		2012.	2011.
	Obaveze prema dobavljačima:		
	- povezana pravna lica	329.283	276.680
	- u zemlji	1.206.346	1.009.018
	- u inostranstvu	483.176	411.421
	Primljeni avansi:		
	- u zemlji	128.179	57.983
	- u inostranstvu	478	227
	Ostale obaveze iz poslovanja	4.919	2.921
		2.152.381	1.758.250
21.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE		
		u hiljadama RSD	
		2012.	2011.
	Obaveze za neto zarade i naknade zarada	21.024	19.563
	Obaveze za poreze i doprinose na zarade	13.007	11.976
	Obaveze po osnovu kamata	24.681	52.192
	Obaveze za dividende	100.194	100.194
	Ostale kratkoročne obaveze	4685	3.476
		163.591	187.401
22.	OBAVEZE PO OSNOVU JAVNIH PRIHODA I PVR		
		u hiljadama RSD	
		2012.	2011.
	Obaveze za porez na dodatu vrednost	32.681	51.070
	Obaveze za ostale poreze i doprinose	3.851	2.987
	Pasivna vremenska razgraničenja	35.113	37.896
		71.645	91.953

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

23. PRIHODI OD PRODAJE

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od prodaje robe:		
- povezana pravna lica	139.094	235.603
- u zemlji	442.743	587.127
- u inostranstvu	27.926	26.778
Prihodi od prodaje proizvoda:		
- povezana pravna lica	4.970.831	3.406.879
- u zemlji	8.857.882	7.674.453
- u inostranstvu	1.438.222	995.123
Prihodi od usluga:		
- povezana pravna lica	103.458	162.952
- u zemlji	16.102	65.633
	<u>15.996.258</u>	<u>13.154.548</u>

24. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od zakupnina	16.451	12.309
Ostali poslovni prihodi	-	281
	<u>16.451</u>	<u>12.590</u>

25. TROŠKOVI MATERIJALA

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi materijala za izradu	10.543.414	9.308.793
Troškovi goriva i energije	505.664	472.887
Troškovi režijskog materijala	79.185	56.384
	<u>11.128.263</u>	<u>9.838.064</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

26. TROŠKOVI ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi bruto zarada	655.399	601.131
Troškovi doprinosa na zarade na teret poslodavca	115.709	106.037
Troškovi otpremnina	10.584	3.152
Troškovi naknada za prevoz radnika	23.472	21.997
Troškovi jubilarnih nagrada	1.455	1.387
Ostali lični rashodi	49.487	58.850
	<u>856.106</u>	<u>792.554</u>

27. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi amortizacije	329.997	318.847
Troškovi rezervisanja	837	2729
	<u>330.834</u>	<u>321.576</u>

28. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi usluga na izradi učinaka	160.067	26.506
Troškovi transportnih usluga	51.450	43.973
Troškovi usluga održavanja	89.527	86.715
Troškovi zakupnina	233.390	250.488
Troškovi sajmova	723	454
Troškovi reklame i propagande	284.554	243.959
Troškovi istraživanja	6.269	4.475
Troškovi reprezentacije	5.297	3.606
Troškovi premije osiguranja	46.086	57.382
Troškovi platnog prometa	40.309	25.011
Troškovi članarina	5.778	5.149
Troškovi poreza i doprinosa	55.249	47.256
Troškovi instituta	11.701	7.732
Ostali poslovni rashodi	129.426	149.000
	<u>1.119.826</u>	<u>951.706</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

29. FINANSIJSKI PRIHODI

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Prihodi od kamata	196.881	200.876
Pozitivne kursne razlike	321.646	224.660
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	193.625	75.561
	712.152	501.097

30. FINANSIJSKI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Rashodi kamata	573.948	589.120
Negativne kursne razlike	766.456	263.815
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	168.688	114.272
	1.509.092	967.207

31. OSTALI PRIHODI

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Dobici od prodaje:		
- materijala	171.524	111.486
- nekretnina, postrojenja i opreme	577	22.500
Viškovi	804	1.262
Naplaćena otpisana potraživanja	398	14
Prihodi od smanjenja obaveza	349	2.852
Prihodi od naplacenih steta od osiguravaca	17.289	10.796
Prihodi od usklađivanja vrednosti:		
- potraživanja	4.226	10.344
Ostali prihodi	42.994	35.003
	238.161	194.257

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

32. OSTALI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Gubici od prodaje:		
- nekretnina, postrojenja i opreme	792	-
Manjkovi	767	4.806
Direktan otpis potraživanja	2.072	11.932
Rashodovanje zaliha materijala i robe	10.302	14.768
Rashodi po osnovu obezvređenja:		
- nekretnina, postrojenja i opreme	4.583	3.240
- potraživanja	199.757	26.103
Ostali rashodi	61.353	52.527
	<u>279.626</u>	<u>113.376</u>

33. POREZ NA DOBITAK**Komponente poreza na dobitak**

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući poreski rashod	(91.763)	(55.565)
Odloženi poreski (rashod)/prihod	-	-
	<u>(91.763)</u>	<u>(55.565)</u>

Usaglašavanje dobitka pre oporezivanja i poreske osnovice

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobitak pre oporezivanja	1.629.569	947.566
Kapitalni dobiti		414
Korekcije za stalne razlike	149.583	147.647
Korekcija za privremene razlike:		
- računovodstvena i poreska amortizacija	53.781	14.684
- otpremnine	690	(3.040)
- dugoročna rezervisanja	837	2.729
- obaveze po osnovu javnih prihoda	806	1.299
Poreska osnovica	1.835.266	1.111.299
Obračunati porez (po stopi od 10%)	183.526	111.130
Umanjenja po osnovu poreskih kredita	(91.763)	(55.565)
Tekući porez na dobitak	<u>91.763</u>	<u>55.565</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

33. POREZ NA DOBITAK (NASTAVAK)

Neiskorišćeni poreski krediti

Pregled neiskorišćenih poreskih kredita i rokovi do kada mogu da budu iskorišćeni prikazani su kao što sledi:

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
do jedne godine	-	-
od jedne do pet godina	-	30.103
od pet do deset godina	309.632	361.339
	309.632	391.442

34. ZARADA PO AKCIJI

Društvo izračunava osnovnu zaradu/(gubitak) po akciji kao odnos neto dobitka/(gubitka) iz kontinuiranog poslovanja koji pripada akcionarima koji poseduju obične akcije i ponderisanog prosečnog broja običnih akcija u opticaju za period, ne uzimajući u obzir sopstvene akcije stečene u toku godine od strane Društva.

Proračun zarade/(gubitka) po akciji izvršen je na osnovu sledećih podataka:

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Neto dobitak/(gubitak) tekuće godine	1.537.806	892.001
Ponderisani broj običnih akcija	272.479	272.485
Zarada po akciji (u dinarima)	5.644	3.274

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2012. i 2011. godine obavljene su sledeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

	u hiljadama RSD	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
PRIHODI OD PRODAJE		
- zavisna pravna lica	80.357	82.928
- ostala povezana pravna lica	5.133.026	3.722.506
	<u>5.213.383</u>	<u>3.805.434</u>
FINANSIJSKI PRIHODI		
- zavisna pravna lica	117.400	42.980
- ostala povezana pravna lica	232.422	164.084
	<u>349.822</u>	<u>207.064</u>
NABAVKE		
- zavisna pravna lica	252.408	293.604
- ostala povezana pravna lica	488.876	449.652
	<u>741.284</u>	<u>743.256</u>
FINANSIJSKI RASHODI		
- matično društvo	6.859	
- zavisna pravna lica	8.281	7.170
- ostala povezana pravna lica	177.578	49.224
	<u>192.718</u>	<u>56.394</u>
POTRAŽIVANJA I PLASMANI		
Potraživanja od kupaca:		
- zavisna pravna lica	47.875	14.248
- ostala povezana pravna lica	291.139	590.057
	<u>339.014</u>	<u>604.305</u>
Potraživanja za kamate:		
- zavisna pravna lica	23.358	8.573
- ostala povezana pravna lica	4.738	11.404
	<u>28.096</u>	<u>19.977</u>
Dugoročni finansijski plasmani:		
- ostala povezana pravna lica	1.114.439	-
Kratkoročni finansijski plasmani:		
- zavisna pravna lica	1.536.186	295.297
- ostala povezana pravna lica	1.543.705	143.718
	<u>3.079.891</u>	<u>439.015</u>
Potraživanja po osnovu primljenih menica		
- ostala povezana pravna lica	-	159.000
	<u>4.561.440</u>	<u>1.222.297</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

OBAVEZE**Dugoročne finansijske obaveze**

- matično društvo	2.274.366	-
-------------------	-----------	---

Obaveze za kamate

- matično društvo	1.769	-
-------------------	-------	---

Obaveze prema dobavljačima:

- matično društvo	24.422	-
-------------------	--------	---

- zavisna pravna lica	114.919	157.786
-----------------------	---------	---------

- ostala povezana pravna lica	189.942	118.894
-------------------------------	---------	---------

	<u>329.283</u>	<u>276.680</u>
--	----------------	----------------

	<u>2.605.418</u>	<u>276.680</u>
--	------------------	----------------

36. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

Ključno rukovodstvo Društva čine direktori (izvršni i neizvršni), članovi Upravnog odbora, Sekretar Društva i Rukovodilac interne revizije. Naknade plaćene ili plative ključnom rukovodstvu po osnovu njihovog rada prikazane su u tabeli koja sledi:

u hiljadama RSD

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Zarade i bonusi	57.186	56.428
Otpremnine		
	<u>57.186</u>	<u>56.428</u>

36. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Segmenti poslovanja predstavljaju komponente Društva koje ostvaruju prihode i rashode, čije poslovne rezultate redovno pregleda rukovodstvo Društva i za koje postoje raspoložive zasebne finansijske informacije.

Rukovodstvo Društva je organizovalo poslovanje sa stanovišta svojih proizvoda i usluga. U tom kontekstu, postoje dva segmenata poslovanja. Shodno tome, na dan 31. decembra 2012. godine Društvo je imalo dva segmenata o kojima se izveštava.

Kratak opis proizvoda i usluga svakog od segmenata o kome se izveštava je sledeći:

- Pogon Uljara proizvodi sirova, rafinisana i ambalazirana ulja ;
- Pogon Bima proizvodi biljne masti, biljne mrsi, margarine, majoneze, prelive i emulgatore i aditive;

Računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja finansijskih informacija o segmentima o kojima se izveštava su identične računovodstvenim politikama Društva obelodanjenim u napomeni tri uz finansijske izveštaje.

Informacije o segmentima o kojima se izveštava su date u nastavku teksta. Iznosi za prethodnu godinu su reklasifikovani u skladu sa MSFI 8 „Segmenti poslovanja“.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

36. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Prihodi i rezultat

	Prihodi po segmentima		Rezultat po segmentima	
	2012.	2011.	2012.	2011.
	u hiljadama RSD			
Pogon Uljara	10.075.683	7.744.902	2.249.021	854.280
Pogon Bima	5.116.403	4.331.319	1.259.032	1.420.526
	<u>15.192.086</u>	<u>12.076.221</u>	<u>3.508.053</u>	<u>2.274.806</u>
Ostali poslovni prihodi			1.219.091	1.078.327
Ostali poslovni rashodi			(2.259.170)	(2.020.338)
Finansijski prihodi			712.152	501.097
Finansijski rashodi			(1.509.092)	(967.207)
Ostali prihodi			238.161	194.257
Ostali rashodi			(279.626)	(113.376)
Rezultat pre oporezivanja			<u>1.629.569</u>	<u>947.566</u>

Prihodi po segmentima prikazani u prethodnoj tabeli i se odnose na prihode ostvarene od eksternih kupaca . U toku 2012. i 2011. godine nije bilo interne realizacije.

Rezultat po segmentima predstavlja dobitak/(gubitak) svakog segmenta pre raspodele ostalih poslovnih prihoda, ostalih poslovnih rashoda, finansijskih prihoda, finansijskih rashoda, ostalih prihoda, ostalih rashoda i poreza na dobitak. Ovakav rezultat predstavlja meru koja se dostavlja rukovodstvu Društva u svrhu donošenja odluke o alociranju resursa tom segmentu i ocenjivanju njegovih performansi.

Imovina

Imovina segmenata na dan bilansa stanja data je u pregledu koji sledi:

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Pogon Uljara	10.208.282	10.451.098
Pogon Bima	<u>601.415</u>	<u>505.678</u>
Ukupna imovina po segmentima	10.809.697	10.956.776
Imovina koja se ne može raspodeliti po segmentima	<u>9.824.929</u>	<u>6.469.413</u>
Ukupna imovina	<u>20.634.626</u>	<u>17.426.189</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

36. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Imovina (nastavak)

Zajednički korišćena imovina alocirana je na osnovu prihoda ostvarenog od strane svakog segmenta, odnosno broja zaposlenih u svakom od segmenata koji koriste zajedničku imovinu. Imovina koja se ne može raspodeliti nije alocirana po segmentima jer se njom upravlja na nivou Društva.

Informacije o prihodima od prodaje

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Rafinisana i sirova ulja	5.743.481	4.987.368
Margarini	2.381.899	2.138.006
Biljne masti i mrsi	1.850.484	1.482.660
Sojina i suncokretova sacma	4.150.126	2.583.495
Majonezi	777.790	618.767
Nusproizvodi	178.611	19.617
Prelivi i sosevi	97.204	80.758
Emulgatori i aditivi	9.026	11.128
Ostali proizvodi i usluge	807.637	1.232.749
	<u>15.996.258</u>	<u>13.154.548</u>

Geografske informacije

Prihodi od prodaje	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Srbija bez Kosova	11.965.509	10.634.667
Makedonija	797.506	581.321
Kosovo	546.422	345.727
Bosna i Hercegovina	409.416	296.464
Crna Gora	427.629	328.185
Hrvatska	1.620.408	869.096
Ostale zemlje	229.368	99.088
	<u>15.996.258</u>	<u>13.154.548</u>

Informacije o najvećim kupcima

U okviru prihoda od prodaje Pogona Uljara iskazanih u iznosu od 10.075.683 hiljada RSD (2011. godine - 7.744.902 hiljada RSD) su uključeni prihodi u iznosu od 1.650.169 hiljada RSD (2011. godine - 1.513.728 hiljada RSD) od Idee kao najvećeg kupca Društva (u 2011 god Idea Beograd).

U okviru prihoda od prodaje Pogona Bima iskazanih u iznosu od 5.116.403 hiljada RSD (2011. godine - 4.331.319 hiljada RSD) su uključeni prihodi u iznosu od 1.288.979 hiljada RSD (2011. godine - 705.676 hiljada RSD) od Idee kao najvećeg kupca Društva (u 2011 Idea Beograd).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Program upravljanja finansijskim rizicima Društva je usmeren na nemogućnost predviđanja događaja na finansijskim tržištima i teži minimiziranju mogućih negativnih efekata na finansijske performanse Društva.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na rizik da određene promene tržišnih cena, kao što su promene kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa, mogu da utiču na visinu prihoda Društva ili vrednost njegovih finansijskih instrumenata. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

Robni rizik (rizik promene cena)

Varijabilost cena najznačajnijih sirovina je značajan element u poslovnom okruženju Društva. Društvo sklapa ugovore sa dugogodišnjim dobavljačima, kao i načelne ugovore kojima se definišu uslovi u skladu sa kretanjima na tržištu. Društvo redovno prati svetske trendove na robnim berzama i na osnovu toga reaguje na tržištu u trenutku kada određena sirovina postiže povoljnu cenu. Društvo ne koristi forward ugovore u svrhu upravljanja rizicima promene cena najznačajnijih sirovina.

Devizni rizik

Izloženost Društva deviznom riziku prvenstveno se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja denominirane u stranoj valuti.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza Društva u stranim valutama na dan izveštavanja je sledeća:

	Imovina		u hiljadama RSD Obaveze	
	2012.	2011.	2012.	2011.
EUR	4.769.065	1.178.061	9.480.296	8.032.283
USD	5.616	5.386	10.505	-
	4.774.681	1.183.447	9.490.801	8.032.283

Na osnovu obelodanjene strukture monetarne imovine u stranim valutama evidentno je da je Društvo pre svega osetljivo na promene deviznog kursa EURa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Devizni rizik (nastavak)

U sledećoj tabeli prikazana je osetljivost Društva na apresijaciju i depresijaciju RSD za 10% u odnosu na pomenute strane valute. Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu rukovodstva Društva u pogledu mogućih promena kursa RSD u odnosu na EUR.

	u hiljadama RSD			
	2012.		2011.	
	+10%	-10%	+10%	-10%
EUR	471.123	(471.123)	685.422	(685.422)
	<u>471.123</u>	<u>(471.123)</u>	<u>685.422</u>	<u>(685.422)</u>

Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura monetarnih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	2.679.115	3.167.022
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	2.307.121	323.695
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)	1.900.196	231.378
	<u>6.886.432</u>	<u>3.722.095</u>
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	2.223.844	1.912.997
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	3.021.268	1.597.779
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	5.767.825	5.875.150
	<u>11.012.937</u>	<u>9.385.926</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Kamatni rizik (nastavak)

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1% (2011. godine - 1%), počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Društva koji su postojali na dan bilansa stanja i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene.

	2012.		u hiljadama RSD 2011.	
	+1%	-1%	+1%	-1%
Finansijska sredstva	19.002	(19.002)	2.314	(2.314)
Finansijske obaveze	(57.678)	57.678	(58.752)	58.752
	<u>(38.676)</u>	<u>38.676</u>	<u>(56.438)</u>	<u>56.438</u>

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Društvo primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Društvo u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Društva data je u sledećoj tabeli:

	u hiljadama RSD				
	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
2012. godina					
Dugoročni krediti	784.993	2.405.922	1.358	5.733	3.198.006
Kratkoročni krediti	5.600.626	-	-	-	5.600.626
Obaveze po osnovu faktoringa	26.989	-	-	-	26.989
Obaveze iz poslovanja	2.023.723	-	-	-	2.023.723
Ostale kratkoročne obaveze	163.591	-	-	-	163.591
	<u>8.599.922</u>	<u>2.405.922</u>	<u>1.358</u>	<u>5.733</u>	<u>11.012.935</u>
2011. godina					
Dugoročni krediti	2.776.375	319.910	1.090	5.750	3.103.125
Kratkoročni krediti	4.389.115	-	-	-	4.389.115
Obaveze po osnovu faktoringa	6.245	-	-	-	6.245
Obaveze iz poslovanja	1.700.040	-	-	-	1.700.040
Ostale kratkoročne obaveze	187.401	-	-	-	187.401
	<u>9.059.176</u>	<u>319.910</u>	<u>1.090</u>	<u>5.750</u>	<u>9.385.926</u>

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2012. godine

38. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Društva ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Društva pregleda strukturu kapitala na godišnjoj osnovi.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine su bili sledeći:

	u hiljadama RSD	
	2012.	2011.
Ukupna zaduženost	8.825.621	7.498.485
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	51.390	32.758
Neto zaduženost	8.774.231	7.465.727
Kapital	9.360.773	7.837.954
Ukupan kapital	18.135.004	15.303.681
Pokazatelj zaduženosti	48,38%	48,78%

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine Društvo nije imalo finansijskih sredstava i obaveza koja se nakon početnog priznavanja vrednuju po fer vrednosti.

Knjigovodstvene vrednosti finansijskih instrumenata obelodanjene u bilansu stanja Društva po amortizovanoj vrednosti približno su jednake njihovim fer vrednostima.

40. POTENCIJALNE OBAVEZE

Sudski sporovi

Procenjena vrednost sudskih sporova koji se na dan 31. decembra 2012. godine vode protiv Društva iznosi 85.604 hiljada RSD (2011. godine – 85.831 hiljada RSD). Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zatezних kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Rukovodstvo smatra da sudski sporovi koji se vode protiv Društva neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Društvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

40. POTENCIJALNE OBAVEZE (NASTAVAK)

Data jemstva

Potencijalne obaveze Društva na dan 31. decembra 2012. godine po osnovu jemstava datih povezanim pravnim licima iznose 4.310.466 hiljada RSD (2011. godine – 8.097.223 hiljada RSD, a drugim pravnim licima 964.729 hiljada RSD (2011. godine – 25.949 hiljada RSD)

41. PREUZETE OBAVEZE

Investiciona ulaganja

Investiciona ulaganja Društva se odnose na ulaganja u stalna sredstva ugovorena na dan bilansa stanja. Pregled ovih ulaganja po bilansim pozicijama dat je u sledećoj tabeli:

	u hiljadama RSD	
	2012	2011
Nekretnine, postrojenja i oprema	7.398	84.979
	<u>7.398</u>	<u>84.979</u>

Operativni lizing

U obavljanju svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo uzima u zakup kancelarijski prostor i magacine za skladištenje svojih zaliha. Ugovori o zakupu (operativnom lizingu) zaključuju se na period od 5 godina, bez mogućnosti jednostranog raskida ugovora. Najveći deo ugovora moguće je produžiti po isteku važenja postojećeg ugovora, a prema važećim tržišnim uslovima.

Ukupna buduća minimalna plaćanja lizinga prema neopozivim ugovorima o operativnom lizingu prikazana su u sledećem pregledu:

	u hiljadama RSD	
	2012	2011
do 1 godine	164.827	147.768
od 1 do 5 godina	244.841	109.364
preko 5 godina		-
	<u>409.668</u>	<u>257.132</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2012. godine

42. PORESKI RIZICI

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih propisa od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Usled toga, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, odnosno poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

43. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2012 i 2011 godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

44. DOGAĐAJI NAKON DATUM BILANSA STANJA

Društvo je izvršilo otkup sopstvenih akcija od nesaglasnih akcionara. Na dan 26.02.2013 godine društvo ima 60.705 otkupljenih sopstvenih akcija.

Društvo je nakon datuma bilansa stanja izvršilo otplatu kredita u iznosu od 7.244.706 EURa (823.856 hiljada dinara računato po kursu 31.12.2012 godine).

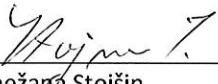
Društvo je izvršilo naplatu datih zajmova povezanim licima u iznosu od 20.353.570 EURa (2.314.573 hiljada dinara računato po kursu 31.12.2012 godine).

45. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
EUR	113,7183	104,6409
USD	86,1763	80,8662

Rukovodilac računovodstva

 Snežana Stojšin

Zakonski zastupnik

 Slavica Kešelj
